

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| പഞ്ചമഃ സർഗഃ ||

രാവണാന്തഃപുരേ പ്രതിഗൃഹം സീതായാ അൻവേഷണം കുർവതോ
ഹനുമതസ്താമദ്യഷ്ട്യാ ദുഃഖം

തതഃ സ മധ്യംഗതമംശുമന്തം
ജ്യോത്സ്നാവിതാനം മുഹൂരുദ്യമന്തം |
ദദർശ ധീമാൻ ഭൂവി ഭാനുമന്തം
ഗോഷ്ടേ വൃഷം മത്തമിവ ഭ്രമന്തം || 5.5.1 ||

ലോകസ്യ പാപാനി വിനാശയന്തം
മഹോദധിം ചാപി സമേധയന്തം |
ഭൂതാനി സർവാണി വിരാജയന്തം
ദദർശ ശീതാംശുമമാഭിയാന്തം || 5.5.2 ||

യാ ഭാതി ലക്ഷ്മീർഭൂവി മന്ദരസ്ഥാ
യഥാ പ്രദോഷേഷു ച സാഗരസ്ഥാ |
തഥൈവ തോയേഷു ച പുഷ്കരസ്ഥാ
രരാജ സാ ചാരൂനിശാകരസ്ഥാ || 5.5.3 ||

ഹംസോ യഥാ രാജതപഞ്ജരസ്ഥഃ
സിംഹോ യഥാ മന്ദരകന്ദരസ്ഥഃ |
വീരോ യഥാ ഗർവിതകുഞ്ജരസ്ഥ -
ശ്ചന്ദ്രോപി ബഭ്രാജ തഥാമ്ബരസ്ഥഃ || 5.5.4 ||

സ്ഥിതഃ കകുദ്ദാനിവ തീക്ഷ്ണശൃംഗോ
മഹാചലഃ ശ്വേത ഇവോർധ്വശൃംഗഃ |

ഹസ്തീവ ജാംബൂനദബദ്ധശൃംഗോ
വിഭാതി ചന്ദ്രഃ പരിപൂർണശൃംഗഃ || 5.5.5 ||

വിനഷ്ടശീതാംബുതുഷാരപങ്കോ
മഹാഗ്രഹഗ്രാഹവിനഷ്ടപങ്കഃ |
പ്രകാശലക്ഷ്യാശ്രയനിർമലാങ്കോ
രരാജ ചന്ദ്രോ ഭഗവാൻ ശശാങ്കഃ || 5.5.6 ||

ശിലാതലം പ്രാപ്യ യഥാ മൃഗേന്ദ്രോ
മഹാരണം പ്രാപ്യ യഥാ ഗജേന്ദ്രഃ |
രാജ്യം സമാസാദ്യ യഥാ നരേന്ദ്ര -
സ്തഥാ പ്രകാശോ വിരരാജ ചന്ദ്രഃ || 5.5.7 ||

പ്രകാശചന്ദ്രോദയനഷ്ടദോഷഃ
പ്രവൃദ്ധരക്ഷഃ പിശിതാശദോഷഃ |
രാമാഭിരാമേരിതചിത്തദോഷഃ
സ്വർഗപ്രകാശോ ഭഗവാൻ പ്രദോഷഃ || 5.5.8 ||

തന്ത്രീസ്വരാഃ കർണസുഖാഃ പ്രവൃത്താഃ
സ്വപന്തി നാർയഃ പതിഭിഃ സുവൃത്താഃ |
നക്തഞ്ചരാശ്ചാപി തഥാ പ്രവൃത്താ
വിഹർതുമത്യദ്ഭുതരൗദ്രവൃത്താഃ || 5.5.9 ||

മത്തപ്രമത്താനി സമാകുലാനി
രമാശ്വഭദ്രാസനസങ്കുലാനി |
വീരശ്രിയാ ചാപി സമാകുലാനി
ദദർശ ധീമാൻ സ കപിഃ കുലാനി || 5.5.10 ||

പരസ്തരം ചാധികമാക്ഷിപന്തി
ദുജ്ജാംശ്ച പിനാനധിവിക്ഷിപന്തി |

മത്തപ്രലാപാനധിവീക്ഷിപന്തി
മത്താനി ചാൻയോൻയമധിക്ഷിപന്തി ||5.5.11 ||

രക്ഷാംസി വക്ഷാംസി ച വീക്ഷിപന്തി
ഗാത്രാണി കാന്താസു ച വീക്ഷിപന്തി |
രൂപാണി ചിത്രാണി ച വീക്ഷിപന്തി
ദൃശാനി ചാപാനി ച വീക്ഷിപന്തി ||5.5.12 ||

ദദർശ കാന്താശ്ച സമാലഭന്ത്യ -
സ്തമാപരാസ്തത്ര പുനഃ സ്വപന്ത്യഃ |
സുരൂപവക്ത്രാശ്ച തഥാ ഹസന്ത്യഃ
ക്രൂദ്ധാഃ പരാശ്ചാപി വിനിഃശ്വസന്ത്യഃ ||5.5.13 ||

മഹാഗജൈശ്ചാപി തഥാ നദദ്ഭിഃ
സുപൂജിതൈശ്ചാപി തഥാ സുസദ്ഭിഃ |
രരാജ വീരൈശ്ച വിനിഃശ്വസദ്ഭിഃ
ഹ്രദാ ഭുജംഗൈരിവ നിഃശ്വസദ്ഭിഃ ||5.5.14 ||

ബുദ്ധിപ്രധാനാൻ രുചിരാഭിധാനാൻ
സംശ്രദ്ധധാനാൻ ജഗതഃ പ്രധാനാൻ |
നാനാവിധാനാൻ രുചിരാഭിധാനാൻ
ദദർശ തസ്യാം പുരി യാതൂധാനാൻ ||5.5.15 ||

നനന്ദ ദൃഷ്ട്വാ സ ച താൻ സുരൂപാൻ
നാനാഗുണാനാത്മഗുണാനുരൂപാൻ |
വിദ്വ്യാത്മാനാൻ സ ച താൻ സുരൂപാൻ
ദദർശ കാംശ്ചിച്ച പുനർവിരൂപാൻ ||5.5.16 ||

തതോ വരാർഹാഃ സുവിശുദ്ധഭാവ -
സ്തേഷാം സ്ത്രിയസ്തത്ര മഹാനുഭാവഃ |

പ്രിയേഷു പാനേഷു ച സകൃതഭാവാ
ദദർശ താരാ ഇവ സുസ്വഭാവഃ || 5.5.17 ||

സ്ത്രീയോ ജ്വലന്തീസ്ത്രപയോപഗുഡാ
നിശീമകാലേ രമണോപഗുഡാഃ |
ദദർശ കാശ്ചിത് പ്രമദോപഗുഡാ
യഥാ വിഹംഗാ വിഹഗോപഗുഡാഃ || 5.5.18 ||

അന്യാഃ പുനർഹർദ്യതലോപവിഷ്ടാ -
സ്ത്രത്ര പ്രിയാങ്കേഷു സുഖോപവിഷ്ടാഃ |
ദർതുഃ പരാ ധർമപരാ നിവിഷ്ടാ
ദദർശ ധീമാൻ മദനോപവിഷ്ടാഃ || 5.5.19 ||

അപ്രാവൃതാഃ കാഞ്ചനരാജിവർണാഃ
കാശ്ചിത്പരാർധ്യാസ്ത്രപനീയവർണാഃ |
പുനശ്ച കാശ്ചിച്ഛശലക്ഷ്യവർണാഃ
കാന്തപ്രഹീണാ രുചിരാംഗവർണാഃ || 5.5.20 ||

തതഃ പ്രിയാൻ പ്രാപ്യ മനോഭിരാമാഃ
സുപ്രീതിയുക്താഃ സുമനോഭിരാമാഃ |
ഗൃഹേഷു ഹൃഷ്ടാഃ പരമാഭിരാമാ
ഹരിപ്രവീരഃ സ ദദർശ രാമാഃ || 5.5.21 ||

ചന്ദ്രപ്രകാശാശ്ച ഹി വക്ത്രമാലാ
വക്രാഃ സുപക്ഷ്യാശ്ച സുനേത്രമാലാഃ |
വിഭൂഷണാനാം ച ദദർശ മാലാഃ
ശതഹ്രദാനാമിവ ചാരുമാലാഃ || 5.5.22 ||

ന ത്വേവ സീതാം പരമാഭിജ്ഞാതാം
പഥി സ്ഥിതേ രാജകുലേ പ്രജ്ഞാതാം |

ലതാം പ്രഹുൽലാമിവ സാധുജ്ഞാതാം
ദദർശ തൻവീം മനസാഭിജ്ഞാതാം ||5.5.23 ||

സനാതനേ വർത്തനി സന്നിവിഷ്ടാം
രാമേക്ഷണീം താം മദനാഭിവിഷ്ടാം |
ദർതുർമനഃ ശ്രീമദനുപ്രവിഷ്ടാം
സ്ത്രീഭ്യഃ പരാഭ്യശ്ച സദാ വിശിഷ്ടാം ||5.5.24 ||

ഉഷ്ണാർഭിതാം സാനുസ്യതാസ്രകംഠീം
പുരാ വരാർഹോത്തമനിഷ്ഠകംഠീം |
സുജ്ഞാതപക്ഷ്യാമഭിരക്തകംഠീം
വനേ പ്രനൃത്താമിവ നീലകംഠീം ||5.5.25 ||

അവ്യക്തരേഖാമിവ ചന്ദ്രരേഖാം
പാംസുപ്രദിഗ്ധാമിവ ഹേമരേഖാം |
ക്ഷതപ്രരുഢാമിവ വർണരേഖാം
വായുപ്രഭുഗ്നാമിവ മേഘരേഖാം ||5.5.26 ||

സീതാമപശ്യൻ മനുജ്ഞേശ്വരസ്യ
രാമസ്യ പത്നീം വദതാം വരസ്യ |
ബഭൂവ ദുഃഖോപഹതശ്ചിരസ്യ
പ്ലവംഗമോ മന ഇവാചിരസ്യ ||5.5.27 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ
പഞ്ചമഃ സർഗഃ ||